

DÖMDA TILL DÖDEN

Material

Vitt ritpapper
Plakatifärg
Svamp eller bred pensel
Blyerts
Svart och brun tuschpenna
Sax
Klister
Monteringspapper

Minst en gång om året samlas de fria männen till ett möte som kallas *ting*. Kvinnor får inte närvara och inte heller trälar. På tinget bestämmer man vilka lagar som ska gälla och där dömer man brottslingar. Ledaren för tinget kallas *lagman*. Lagarna är ännu inte nerskrivna, så lagmannen måste kunna dem utantill. Han är som en levande lagbok. Det finns inte lagar som gäller för hela Svea rike, utan varje landskap har sina egna lagar.

Straffen är ofta grymma. Dödsstraff är inte ovanligt. Människor är vidskepliga. En misstänkt brottsling kan t.ex. dömas till att bära ett glödande järnstycke ett visst antal steg. Klarar han det är det ett bevis på att han är oskyldig. Detta kallas *järnbörd*.

Arbeta så här

Bilden föreställer två tjuvar som avrättas genom hängning.

- Häll ut några klickar gul och orange plakatifärg på ritpapprets övre del. Måla med jämna horisontella drag. Sätt till *lite* röd färg och fortsätt måla tills du täckt ungefär 2/3 av pappret.
- Bland svart och lite rött och måla marken.
- Måla också en röd-svart skugga högst upp.
- Låt färgen torka.
- Skissa tunt med blyerts: träbjälkarna på galgbacken och de två avrättade.
- Måla sedan med brun och svart tuschpenna. Jag har lämnat kvar lite gult runt repens öglor.
- Måla svarta och bruna konturer på marken.
- Skissa fåglarna med blyerts och måla dem med svart tusch.
- Riv pappret så att du får en vit kant. Montera.

Roligt att veta

Att stjäla var ett mycket grovt brott och straffet var väldigt hård.

I Västergötland smorde man in en tjuv med tjära och sedan rullade man honom i fjädrar. Därefter fick han springa mellan bönder, som stod uppställda på två led. De kastade jord på tjuven och slog efter honom med käppar. Men ännu värre var, att en tjuv kunde dömas till döden. Vid en sådan dom yttrade lagmannen följande:

*Han är verkligen en tjuv
Därför är han värd liv sitt låta.
Han ska dömas till:
Hugg och hängning,
Till dråp och till död,
till torv och till tjära.*

